

DOKÜMAN KODU	YAYIN TARİHİ	REVİZYON NO	REVİZYON TARİHİ	SAYFA /NO
İY.PR.04	01.01.2019	0	-	Sayfa 1 / 3

1. AMAÇ: Hastanemizdeki akılcı ilaç kullanımına yönelik uygulamaların belirlenmesi.

2. KAPSAM: Tüm hastane personelini kapsar.

3. KISALTMALAR

4. TANIMLAR

4.1 Soğuk Zincir: Üretildiği andan tüketileceği ana kadar +2°C ile +8°C arasında korunması gereken ürünlerin saklama ve taşıma koşullarıdır.

5. SORUMLULAR: Akılcı İlaç Kullanımından Sorumlu Ekip, Hekimler, Hemşireler

6. FAALİYET AKIŞI

6.1 Akılcı İlaç Kullanımı

Hastaların klinik ihtiyaçlarına uygun, bireysel özelliklerini karşılar dozda, gerekli zaman süresince kendileri ve içinde yaşadıkları toplumun ödeyebileceği maliyette ilaç kullanımınıdır.

6.2 Akılcı İlaç Kullanımından Sorumlu Ekip ve Sorumlulukları

Hastanemizde Akılcı İlaç Kullanımına yönelik politikaların belirlenmesi ve bunların uygulanması için; Başhemşire, Eczacı ve bir hekimden oluşan **“Akılcı İlaç Kullanımı ve Yönetim Prosedürü’nden Sorumlu Ekip”** kurulmuştur.

Akılcı İlaç Kullanımından Sorumlu Ekibin sorumlulukları:

6.2.1 Hastanemiz için akılcı ilaç kullanımı ile ilgili politikaları belirlemek.

6.2.2 Akılcı ilaç kullanımı ile ilgili hastane içinde çalışmalar planlamak ve uygulamak.

6.2.3 Hekim ve Personele bu konuda eğitim planlamak ve uygulamak.

6.2.4 Yatan hastalara konu ile ilgili eğitim verilmesini sağlamak.

6.3 Hastanemizin Akılcı İlaç Kullanım Politikası

6.3.1 Hekimlerin Sorumlulukları

6.3.2 Hastaya doğru tanının konulması

6.3.3 Tedavi amaçlarının belirlenmesi

6.3.4 Değişik seçenekler içerisinde etkinliği kanıtlanmış güvenilir tedavinin seçilmesi

6.3.5 Uygun bir reçete yazılması

6.3.6 Hastaya açık bilgiler ve talimatlar vererek tedaviye başlanması

6.3.7 Tedavinin sonuçlarının izlenmesi ve değerlendirilmesinden sorumludurlar.

6.4 Hemşirelerin Sorumlulukları

6.4.1 Hekim tarafından verilen ilaç tedavilerinde hastaların takibini yaparak ilaç etkinliğinin rapor edilmesinden

6.4.2 Güvenli ilaç kullanımı konusunda hastaların yatış süresince bilgilendirilmesinden,

6.4.3 Tedavi süresince hekimle iletişim halinde olmaktan sorumludurlar.

6.4.4 Hekim tarafından hastanın sorunu tanımlanmalı, en iyi şekilde anamnez alınmalı ve tedavi amaçları belirlenmelidir (İlacın hasta için etkinliği, güvenliliği, uygunluğu ve maliyeti).

6.4.5 Hekim tarafından ilaç tedavisinin gerekli olup olmadığına karar verilmelidir.

6.4.6 Hastanın kullandığı diğer ilaçlar ve alışkanlıklar sorgulanmalıdır.

6.4.7 Hastanın tedaviye uyumunu arttırmak için ilaç tedavisi basitleştirilmeli, hastaya uygun formlar verilmelidir.

6.4.8 Hastaya ve yakınına ilaç ve kullanımı hakkında yeterli ve anlaşılır bilgiler verilmelidir. Anlaşılması kolay bir reçete düzenlenmeli, hasta yakınının da ilaç kullanımını denetlemesi

DOKÜMAN KODU	YAYIN TARİHİ	REVİZYON NO	REVİZYON TARİHİ	SAYFA /NO
İY.PR.04	01.01.2019	0	-	Sayfa 2 / 3

sağlanmalıdır.

6.4.9 Tedavinin etkinliği takip edilmeli duruma göre doz artımı veya tedavinin sonlandırılmasına karar verilmelidir.

6.4.10 Hastaların yatarak tedavisinde hastaya hekim tarafından uygulanacak ilaç tedavisi hakkında bilgi verilmeli ve bu bilgi hemşiresi tarafından pekiştirilmelidir.

6.4.11 Hemşireler tarafından yapılan tedavi takiplerinde **Sözel ve Telefonla Order Talimatı ve İlaç Yönetimi ve Güvenli İlaç Uygulama Prosedürü** göre hareket edilmelidir.

6.5 İlaç Kullanımında Özel Gruplar

6.5.1 Çocuklar

6.5.2 Yaşlılar

6.5.3 Hamilelik ve emzirme dönemindeki kadınlar

6.5.4 Böbrek ve karaciğer yetmezliği olan hastalar

6.5.5 Kronik hastalığı olanlar

6.5.6 İlaç ve besin alerjisi öyküsü olanlar özellikle dikkate alınmalıdır.

6.6 İlaç Kullanımında Yapılması Gereken Hatırlatma ve Sorgulamalar

6.6.1 Kronik rahatsızlıklar sorgulanmalı

6.6.2 Kullanılmakta olan ve en son kullanılan ilaçlar dikkate alınmalı

6.6.3 Gıda takviyesi ve bitkisel ürünler sorgulanmalı

6.6.4 Alerjik durumlar

6.6.5 Gıda

6.6.6 İlaç dikkate alınmalı

6.6.7 Tedavinin gidişi takip edilmeli

6.6.8 Tedavi süresince hastaya yapılması ve yapılmaması gerekenler hakkında bilgi verilmeli

6.6.9 Kontrol randevusuna gerek olup olmadığı bilgisi verilmeli

6.6.10 İlaçların olası yan etkileri göz önünde bulundurulmalı

6.6.11 Besin ve ilaç etkileşimleri dikkate alınmalıdır.

6.6.12 Hastaya ilaçların, nasıl, hangi dozda, hangi sıklıkta, ne kadar sürede ve nasıl saklanacağı konularında basitçe ve akılda kalacak şekilde bilgi verilmelidir.

6.7 İlaçların Uygun Şartlarda Saklaması

Eczane işleyiş prosedürüne göre belirtilen saklama koşullarına uyulmalıdır. Aşağıdakiler kullanılan saklama önlemleridir.

6.7.1 25°C/30°C altında oda sıcaklıklarında saklayınız.

6.7.2 2°C-8°C arasında (buzdolabında) saklayınız.

6.7.3 Dondurucu içerisinde saklayınız.

6.7.4 Soğutmayınız / dondurmayınız.

6.7.5 Orijinal ambalajında saklayınız.

6.7.6 Orijinal kabında saklayınız.

6.7.7 Kabı dış kartonun içerisinde tutunuz.

6.7.8 Kabı sıkıca kapatınız.

6.7.9 Herhangi bir özel saklama talimatı yoktur.

6.7.10 İlaçlar çocukların göremeyeceği, ulaşamayacağı yerlerde, ışıktan ve nemden korunarak ve ambalajında saklanmalıdır.

6.7.11 Son kullanım tarihi kontrolü yapılmalıdır. Uygun saklama koşullarında saklanmayan veya son kullanım tarihi geçmiş ürünlerde;

6.7.12 Etkinlik azalabilir.

6.7.13 İstenmeyen bozunma ürünleri oluşabilir.

6.7.14 Zehirlenme meydana gelebilir.

6.7.15 Yan etki görülme sıklığı veya şiddeti artabilir.

DOKÜMAN KODU	YAYIN TARİHİ	REVİZYON NO	REVİZYON TARİHİ	SAYFA /NO
İY.PR.04	01.01.2019	0	-	Sayfa 3 / 3

6.8 Soğuk Zincir Gerektiren İlaçlarda Doğru Uygulamalar

- 6.8.1** Soğuk zincir, üretildiği andan tüketileceği ana kadar +2°C ile +8°C arasında korunması gereken ürünlerin saklama ve taşıma koşullarını ifade eder.
- 6.8.2** Saklanmasından uygulanmasına kadar tüm aşamalarda daha fazla özen isteyen ürün grubudur.
- 6.8.3** Taşıma sırasında kullanılan yalıtımlı taşıma kabı ile birlikte soğutucuya yerleştirilirse uygun soğutma sağlanamayacaktır.
- 6.8.4** Soğuk zincir ürünlerin donmamasına özen gösterilmelidir.
- 6.8.5** Kesinlikle dondurucuda saklanmamalıdır.
- 6.8.6** Dondurucudan çıkartılan buz akülerinin, ürüne doğrudan teması ile ürünün donma riski artmaktadır.
- 6.8.7** Buz aküleri, buzluktan çıkarıldıktan sonra çalkalama sesi gelene kadar oda ısısında bekletildikten sonra kullanılmalıdır. (Ör: -20°C' de dondurulmuş buz aküsü, +20°C'de yaklaşık bir saat bekletilmelidir.)
- 6.8.8** Donmaya duyarlı ürünlerde Dünya Sağlık Örgütü' nün de tavsiyesi olan soğuk su aküsü (buzdolabında soğutulmuş su aküsü) kullanılarak taşıma sağlanırsa donma riski de önlenmiş olacaktır.

6.9 İlaç Kullanım Etkinliği

- 6.9.1** Doğru uygulama şekilleri,
- 6.9.2** Aç/tok kullanım kullanımı,
- 6.9.3** Kullanım süresinin planlanması
- 6.9.4** Kullanım zamanının doğru uygulanması
- 6.9.5** Doz değişiklikleri doğru ve zamanında yapılması ile artırılabilir.
- 6.9.6** Her ilacın farmasötik dozaj şekli ve kullanım yolu aynı değildir. Aşağıda belirtilen hususlara özen gösterilmesi gerekmektedir;
- 6.9.7** Kıрма
- 6.9.8** Çiğneme
- 6.9.9** Suda veya başka sıvıda çözme gibi uygulama şekilleri

6.10 Uygun Şekilde Kullanılmayan İlaçlarda

- 6.10.1** Etkinlik azalabilir.
- 6.10.2** İstenmeyen bozunma ürünleri oluşabilir.
- 6.10.3** Zehirlenme meydana gelebilir.
- 6.10.4** Yan etki görülme sıklığı veya şiddeti artabilir.

7. İLGİLİ DOKÜMANLAR

- 7.1** Akılcı İlaç Kullanımı ve Yönetim Prosedürü
- 7.2** Sözel ve Telefonla Order Talimatı
- 7.3** Güvenli İlaç Uygulama Talimatı
- 7.4** Eczane İşleyiş Prosedürü

HAZIRLAYAN BÖLÜM KALİTE SORUMLUSU	KONTROL EDEN KALİTE YÖNETİM DİREKTÖRÜ	ONAYLAYAN BAŞHEKİM